

Aan de Minister van Verkeer & Waterstaat
Mevrouw drs. K.M.H. Peijs
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Ons kenmerk FV/RvD/20701518
Onderwerp STS 2006

Telefoon 030 - 235 4357
Telefax 030 - 235 8629

Utrecht, 2 februari 2007

Excellentie,

Eind 2004 hebben de belangrijkste partijen in de spoorbranche de handen ineen geslagen om het aantal STS passages (door rood rijden van treinen) te reduceren. Vorig jaar konden we melden dat door de gezamenlijke inspanningen het aantal STS passages in 2005 (248) was gedaald ten opzichte van 2004 (284). Ondanks het feit dat we inspanningen in 2006 hebben vergroot hebben we de daling niet vast kunnen houden en is het aantal in 2006 gestegen naar 292 STS passages.

Middels deze brief willen wij U informeren over de voortgang van het STS programma. Hierbij beschrijven we eerst de voortgang van de projecten uit het oorspronkelijke programma en vervolgens extra acties die de branche in gang heeft gezet toen we medio vorig jaar de stijging van het aantal STS passages signaleerden. Een aantal daarvan sluit aan bij de aandachtspunten uit de IVW rapportage "STS-passages 2005 Oorzaken, gevolgen en trends over de periode 2001-2005" en de brief van 12 december die door U aan de Tweede Kamer is verstuurd over STS passages (29 893, nr. 41). In de reguliere voortgangsrapportage 2006 (eind februari) zullen wij dieper in gaan op de trends.

De voorlopige gegevens van 2006 laten zien dat bij het reizigersvervoer het aantal STS passages gelijk is gebleven en de stijging met name heeft plaats gevonden bij het goederenvervoer. Mogelijk dat dit verband houdt met de groei van het goederenvervoer. Dit kwartaal worden de gegevens over 2006 nader geanalyseerd.

Onze conclusie is dat het machinistenprogramma en de acties op basis van de emplacementanalyses positief bijdragen aan de STS problematiek. Positief is dat bij de 83 recidive seinen in 2005 (seinen die in de periode van 5 jaar drie keer of meer zijn gepasseerd) hiervan 60 stuks afgelopen jaar niet meer gepasseerd zijn (waarvan 38 stuks niet meer sinds 2004).

Structurele verlaging van het aantal STS passages lijkt vooralsnog alleen bereikt te kunnen worden door de technische maatregel die ingrijpt bij dreigende STS passage. De extra aandacht voor recidive seinen en de maatregelen middels instelvoorschriften en aan de seinen zelf sorteert effect per locatie.

HUIDIGE PROGRAMMA:

Het oorspronkelijke programma bestaat uit vier deelprojecten.

Technische oplossing ATBEG onder 40km/uur

De specificatie fase van het technische systeem waarbij ATBEG ook onder de 40km/uur ingrijpt bij dreigende passage van rood sein is afgerond. De verdere uitontwikkeling en productie van ATB++ heeft t.a.v. tijd en geld een dusdanig groot afbreukrisico dat ProRail, met instemming van de Stuurgroep, heeft besloten van leverancier te veranderen. De nieuwe leverancier heeft zich geconformeerd aan de opleverdatum eind 2008. Huidige prognose is dat vanaf eind 2007 de eerste treinen rijden met het systeem waarbij ATBEG ook onder de 40km/uur ingrijpt.

Instelvoorschriften

Van de recidive seinen 2001-2005 is een aantal seinen voorzien van een instelvoorschrift (procedurele maatregel in bedieningssysteem van de treindienstleider die een aantal seinstappen aan elkaar koppelt. Pas als het totaal van deze seinstappen beschikbaar is kan de rijweg worden ingelegd). Afgelopen periode is er een standaard werkwijze geïntroduceerd binnen ProRail waarbij getoetst wordt of bij een STS passage er sprake is van een nieuw recidive sein. Middels onderzoek, samen met de vervoerder, worden de mogelijke maatregelen bepaald om herhaling van STS passage te voorkomen. Dit is een van de aandachtspunten uit de IVW rapportage.

Machinistenprogramma

Het invoeren van de vigilantietest (test om het waakzaamheidsniveau van machinisten te meten), heeft aangetoond dat deze bijdraagt aan het voorkomen van STS passages. De stuurgroep STS heeft daarom in het Overleg Veiligheid Spoorwegen er op aan gedrongen dat alle vervoerders deze methodiek invoeren. Komende periode wordt hier samen met IVW verder aandacht aan besteed.

ProRail heeft aan alle vervoerders de lijst met de recidive seinen verstrekt om de machinisten hierover actief te informeren. Het doel is de alertheid van machinisten op deze specifieke punten te verhogen.

Emplacementanalyse

In het kader van de emplacementanalyses zijn door ProRail en vervoerders ruim 1000 seinen beoordeeld. In overleg met machinisten en treindienstleiders zijn de risicovolle situaties benoemd en oplossingen bedacht. Dit heeft geleid tot veel verbeteracties in de periode 2002-2006 en er zijn voor de komende periode nog meer werkzaamheden gepland. De acties variëren van het saneren van seinen tot het plaatsen van herhalingsseinen of verbeteren van de zichtbaarheid (o.a. door gebruik van LED seinen).

Zoals genoemd heeft de branche de stijging medio vorig jaar onderkend en daarop diverse acties ondernomen. Hieronder wordt de stand van zaken van deze acties beschreven.

NIEUWE INITIATIEVEN:

Vertrek op geel

De spoorbranche is reeds met een onderzoek gestart naar de oorzaak van het aantal STS passages bij vertrek op geel om aan de hand hiervan te bepalen welke maatregelen mogelijk zijn. Ook zal hierbij de relatie moeten worden gelegd tussen spoorcapaciteit, punctualiteit en veiligheid (aandachtspunt IVW rapportage).

Machinistendag

NS Reizigers heeft op een speciale machinistendag met machinisten en direct leidinggevendenden nagedacht over mogelijkheden om het aantal STS passages verder te reduceren. Hieruit is een aantal maatregelen voortgekomen die in het eerste kwartaal van 2007 op haalbaarheid beoordeeld worden. Ook hierbij worden de machinisten betrokken.

Verhogen alertheid machinisten

Naar aanleiding van de publieke discussie over de kwiteerfunctie (elke 20 seconde dient de machinist de kwiteer knop in te drukken anders wordt de trein automatisch stilgezet) heeft NS reizigers opdracht gegeven voor een onderzoek naar mogelijkheden om de alertheid van machinisten in het 40 km gebied te vergroten. In het begin van het tweede kwartaal zal duidelijk worden of dit een spoor is waarmee het aantal STS passages gereduceerd kan worden.

Vertrekken op rood

De vervoerders geven richting de machinisten extra aandacht aan het vertrekken op rood. De NS onderzoekt of het aanleren van een veilige routine helpt om vertrek door STS te voorkomen (aandachtspunt IVW rapportage).

STS-passages bij leeg materieel

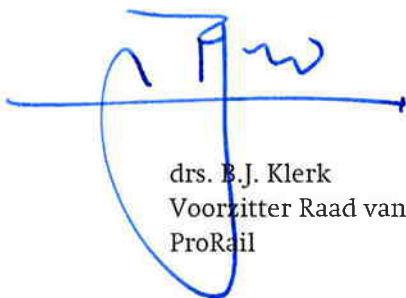
NS voert het een onderzoek uit naar dit aandachtspunt uit de IVW rapportage. Dit wordt naar verwachting voor de zomer afgerond.

Zonne-/sneeuwkapten LGS

Naar aanleiding van het IVW onderzoek van de STS passages bij Gouda en Dordrecht is gestart met een project voor het aanbrengen van zonne-/sneeuwkapten op alle LGS (Licht Geleide Seinen). Er zijn inmiddels twee proefplaatsingen uitgevoerd en geslaagd. De uitrol zal in de periode april - oktober 2007 plaats vinden.

We hebben er uiteraard geen bezwaar tegen dat u deze brief aan de Tweede Kamer aanbiedt. Op deze wijze is de Kamer immers ook geïnformeerd inzake de actuele stand van zaken.

Met vriendelijke groet,

drs. B.J. Klerk
Voorzitter Raad van Bestuur
ProRail

dr.ir. A.W. Veenman
President-directeur
NS

C.P.H. Robbeson
Directeur Railion
Nederland

